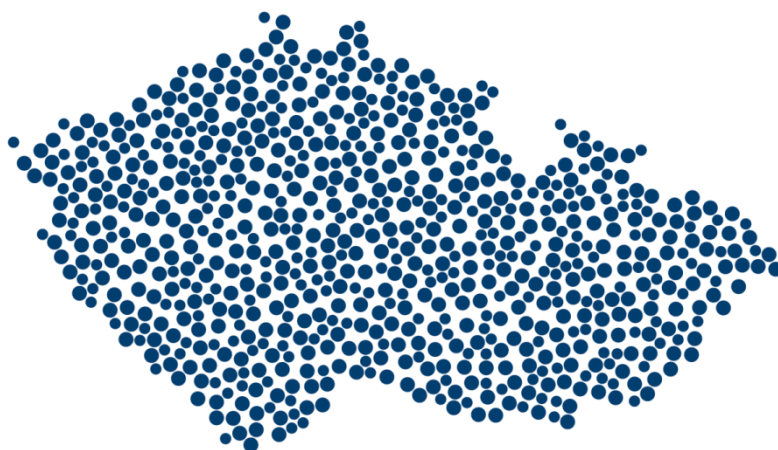

Metodický postup pro zjišťování návštěvnost turistických cílů

aktualizováno 08.12.2025

Obsah

1. Harmonogram a role.....	1
Role a zodpovědnosti při sestavování databáze	1
Termíny	1
2. Terminologie	3
Definice klasického turistického cíle	3
Definice sdruženého turistického cíle	3
3. Definice ukazatelů pro měření návštěvnosti turistických cílů	4
4. Typologie turistických cílů	6
5. Tematické kategorie turistických cílů	8
6. Databáze turistických cílů	9
Uložiště jednotné databáze přístupová oprávnění pro vyplňování údajů.....	10
7. Sběr dat	11
8. Aktuální stav databáze návštěvnosti klasických turistických cílů*	12
9. Spolupráce s DMO	13
10. Výstupy návštěvnosti turistických cílů	14
Infografika	14
11. Detailnější analýzy pro spolupracující DMO	15

1. Harmonogram a role

Role a zodpovědnosti při sestavování databáze

1. Správce CzechTourism (dále jen CzT)

- kontrola vyplňování dat a metodického postupu při vyplňování ze strany krajských DMO
- správa jednotné databáze s názvem: D0_NTC_CR
- zpracování grafických výstupů a podrobnějších analýz až do úrovně oblastních DMO (roční výstupy)

2. Krajské DMO

- kontrola vyplňování dat ze strany oblastních / lokálních DMO
- v případě, že oblastní DMO nebudou vyplňovat databázi, přebírá tuto zodpovědnost krajská DMO
- zodpovědnost za správnost dat v rámci daného kraje
- správa krajské databáze (vždy s názvem svého kraje)
- dodržování metodického postupu při vyplňování

3. Oblastní / lokální DMO

- oblastní DMO vyplňují data přímo do krajských databází, v případě, že oblastní DMO spadá do více krajů, bude mít povolen přístup do těchto příslušných krajských databází
- sbírání dat o počtu návštěvníků turistických cílů / sdružených objektů za **kalendářní rok** na základě stanovených ukazatelů (data mohou být sbírána i s kratší periodou, např. kvartálně či měsíčně)
- dodržování metodického postupu při vyplňování
- evidence turistických cílů a sdružených objektů
- kontrola charakteristik objektů databáze a správnost řazení (typ, kategorie, kraj)
- uvádění aktuálního zdroje dat do příslušného sloupce (Zdroj + název roku)
- aktualizace a přidávání nových turistických cílů

Termíny

1. Termíny vyplňování ze strany oblastních / lokálních DMO

- V případě měsíčního reportu a sbírání dat (není povinnost) **10 dnů po skončení předešlého měsíce.**
- V případě ročního reportu a sbírání dat (minimální požadavek na report) **do 28.2. následujícího roku**

2. Termín zaslání pre-finální podoby grafického výstupu

- zodpovídá CzT a odesílá k validaci krajským DMO **do 30. 4.**

3. Termín pro zaslání případných oprav (zodpovídají krajské DMO)

- Do 15. 5.

4. Termín zveřejnění grafického výstupu

- Do 30. 6.

Harmonogram	CzechTourism	Krajské DMO	Oblastní/Lokální DMO
Měsíční báze			10 dnů po skončení měsíce
Roční báze			do 28.2.
Pre-finální grafický výstup a odeslání k validaci krajským DMO	do 30.4.		
Zaslání oprav		do 15.5.	
Zveřejnění grafického výstupu	do 30.6.		
Role	CzechTourism	Krajské DMO	Oblastní/Lokální DMO
Sbírání dat		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Evidence turistických cílů (rozlišení)		pokud nespravuje DMO	✓
Kontrola vyplňování dat	Ze strany krajských DMO	Ze strany oblastních/lokálních DMO	
Dodržování metodického postupu při vyplňování	✓	✓	✓
Správa jednotné databáze	✓		
Správa příslušné krajské databáze		✓	
Zodpovědnost za správnost dat		✓	✓
Zodpovědnost za příslušnou krajskou databázi		✓	
Kontrola charakteristik turistických cílů a správnost řazení		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Aktualizace a přidávání nových turistických cílů		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Přiřazování ID	✓		
Uvádění aktuálního zdroje		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Grafické výstupy, podrobné analýzy	✓		

2. Terminologie

Turistické cíle jsou děleny na *klasické turistické cíle* a *sdíružené turistické cíle*. Pro srovnávání jsou uváděny v oddělených kategoriích.

Definice klasického turistického cíle

Za klasický turistický cíl se považují tematicky vymezené objekty, splňující následující charakteristiky:

- 1) Jedná se o trvale existující místo vymezené jako bod, vektor, nebo uzavřený ohraničený polygon. *Klasickým turistickým cílem může být jednotlivý objekt, atraktivita vymezená trajektorií (naučná stezka, cyklostezka atp.), či uzavřený areál. Klasickým turistickým cílem není dočasná událost (např. festival), sdíružený turistický cíl nebo destinace jako taková (např. centrum města),*
- 2) má provozovatele,
- 3) je veřejně přístupný (vstup může a nemusí být zpoplatněn),
- 4) je využíván převážně účastníky cestovního ruchu.

Definice sdíruženého turistického cíle

Za sdíružený turistický cíl je považován soubor vzájemně nepropojených a geograficky různě umístěných objektů, a to i tehdy, mají-li jednotnou marketingovou značku, či jednoho provozovatele.

V případě, že sdíružený turistický cíl poskytne údaje o počtu návštěvníků i svých spravovaných objektů¹, bude návštěvnost tohoto sdíruženého turistického cíle řazena do kategorie *Sdíružené turistické cíle* a návštěvnost jeho spravovaných turistických cílů do jednotlivých *tematických kategorií*.

¹ Sdíružených turistických cílů, klasických turistických cílů, popřípadě obojí.

3. Definice ukazatelů pro měření návštěvnosti turistických cílů

Provozovatel turistického cíle může poskytnout údaj o počtu návštěvníků podle jedné z níže uvedených definic:

D1 – Počet platících návštěvníků

Celkový počet všech platících návštěvníků zjištěný z prodeje vstupenek, či jiným obdobným způsobem. Do tohoto počtu lze zahrnout i návštěvníky eventů, pokud za ně vstupné uhradil jiný subjekt.

D2 – Počet registrovaných neplatících návštěvníků

Celkový počet všech neplatících návštěvníků, zjištěný např. z výdeje vstupenek s nulovou cenou, pomocí elektronických čítačů, či jiným obdobným způsobem. Do tohoto počtu lze zahrnout i návštěvníky eventů, či návštěvníky v rámci partnerského marketingu, pokud byl jejich počet jednoznačně zjištěn.

D12 – Počet všech registrovaných návštěvníků (celková registrovaná návštěvnost) – POVINNÉ, na základě tohoto ukazatele je vytvářen výstup (PowerBI, Infografika, atd.)

Celkový počet všech registrovaných platících i neplatících návštěvníků (součet definic D1 a D2); není-li určeno jinak, považují se nespecifikovaná data o celkové návštěvnosti za definici D12.

D3 – Počet neregistrovaných neplatících návštěvníků

Orientační počet neplatících návštěvníků, který byl zjištěn jiným způsobem, než na základě jejich individuální registrace (např. pozorováním, odhadem, s využitím zbytkových dat GSM operátorů, statistických metod, a podobně).

POZN.: V TUTO CHVÍLI TENTO UKAZATEL NENÍ ZAHRNUT VE VIZUÁLNÍM VÝSTUPU (POWER BI, INFOGRAFIKA, ATD.)

D123 – Počet všech návštěvníků (celková návštěvnost)

Celkový počet všech návštěvníků, tj. registrovaných platících i neplatících návštěvníků a neregistrovaných návštěvníků. (Součet definic D1, D2 a D3).

POZN.: V TUTO CHVÍLI TENTO UKAZATEL NENÍ ZAHRNUT VE VIZUÁLNÍM VÝSTUPU (POWER BI, INFOGRAFIKA, ATD.)

Nemůže-li provozovatel poskytnout data podle žádné z výše uvedených definic, může poskytnout data podle vlastní definice s podrobným komentářem, ve kterém popíše, jakým způsobem byla tato data získána.

Obrázek 1 Vzájemná závislost ukazatelů pro měření návštěvnosti turistických cílů

ZTP/P – Počet návštěvníků v kategorii ZTP/P

Celkový počet všech návštěvníků spadající pod kategorii ZTP/P bez počtu průvodců (doprovodu) zjištěný z prodeje vstupenek, či jiným obdobným způsobem. Do tohoto počtu lze zahrnout i návštěvníky eventů, pokud za ně vstupné uhradil jiný subjekt. Počet návštěvníků ZTP/P se zjišťuje samostatně nezávisle na předcházejících kategoriích.

Kapacita – Maximální denní únosná kapacita

Maximální počet návštěvníků, které je daný turistický cíl schopen za den přijmout bez negativních dopadů na kvalitu zážitku, životní prostředí či místní komunitu.

4. Typologie turistických cílů

Pro každý turistický cíl je stanoven pouze jeden typ. V případě, že je možné turistický cíl zařadit do více typů, bude vybrán ten typ, který má větší váhu.

Typy turistických cílů v databázi					
1	Akvárium	40	Katakomy	78	Přírodní atrakce
2	Aquapark	41	Katedrála	79	Přírodní památka
3	Arboretum	42	Klášter	80	Radnice
4	Archeologie	43	Knihovna	81	Rodný dům
5	Architektura	44	Kostel	82	Rotunda
6	Atrakce	45	Kostnice	83	Rozhledna
7	Bašta	46	Krov	84	Science centrum
8	Bazilika	47	Krypta	85	Sdružený turistický cíl
9	Bludiště	48	Lanová dráha	86	Skanzen
10	Botanická zahrada	49	Lanové centrum	87	Sklárna
11	Bunkr	50	Lapidárium	88	Sklep
12	Byt	51	Lidová architektura	89	Synagoga
13	Dělostřelecká tvrz	52	Lidová kultura	90	Škola
14	Divadlo	52	Loreta	91	Štola
15	Důl	53	Mikve	92	Technické muzeum
16	Dům	54	Městská brána	93	Technická památka
17	Dům přírody	55	Militaria	94	Termály
18	Ekocentrum	56	Mlýn	95	Tvrz
19	Expozice	57	Modely	96	Úzkokolejka
20	Farma	58	Motýlárnum	97	Včelín
21	Ferrata	59	Muzeum	98	Věžeňský areál
22	Galerie	60	Obrazárna	99	Věž
23	Historická budova	61	Opatství	100	Vila
24	Hornické muzeum	62	Opevnění	101	Vojenská pevnost
25	Hornický skanzen	63	Ornitologická stanice	102	Vojenské muzeum
26	Hospitál	64	Ostatní historická stavba	103	Vojenský památník
27	Hrad	65	Palác	104	Vyhledka
28	Hradiště	66	Památník	105	Výstava
29	Hradní kaple	67	Pamětní síň	106	Zábava

30	Hrobka	68	Park	107	Zahrada
31	Hřbitov	69	Pevnost	108	Záchranná stanice
32	Hřebčín	70	Pevnostní areál	109	Zámek
33	Hvězdárna	71	Pietní památník	110	Zážitková doprava
34	Chata	72	Pivovar	111	Zoologická zahrada
35	Chrám	73	Planetárium	112	Zoopark
36	Jeskyně	74	Plavba lodí	113	Zřícenina hradu
37	Jiné	75	Podzemí	114	Zvonice
38	Jízdárna	76	Podzemní chodby	115	Židovská památka
39	Kaple	77	Poutní místo	116	

5. Tematické kategorie turistických cílů

Každý turistický cíl bude zařazen pouze pod jednu kategorii z důvodu sestavování nejnavštěvovanějších turistických cílů dle tematické kategorie. Tematická kategorie bude přidělena na základě dílčího typu turistického cíle. **Od roku 2025 došlo k revizi kategorií a typů turistických cílů, jejímž cílem bylo zpřesnění tematického členění a sjednocení metodiky třídění turistických cílů. Aktualizované členění je závazné pro zařazování turistických cílů do jednotlivých tematických kategorií.**

KATEGORIE	DÍLČÍ TYPY TURISTICKÝCH CÍLŮ
hrady a zámky	hrady, zámky, zřícenina hradu, ...
lidová kultura	lidová architektura, skanzeny, ..
vojenské turistické cíle	vojenská muzea, vojenské objekty, tvrze, pevnosti, VHÚ, památníky bitev
muzea a galerie	muzea, galerie
osobnosti	rodné domy, byty, chaty, památníky
pietní místa	pohřebiště, pietní místa, památníky
přírodní turistické cíle	jeskyně, přírodní památky, přírodní atrakce, a jiné
sakrální památky	klášter, kostel, chrám, kaple, poutní místo, synagoga, lorety, mikve, rotunda
věda a technika	důl, štola, hornické muzeum, technické památky, věda a technika, pivovary
věže a rozhledny	věže, rozhledny
zábavní turistické cíle	aquaparky, bludiště, zábava, ..
zoo, zahrady a akvária	akvárium, zahrada, botanická zahrada, arboretum, zoologická zahrada, zoopark
architektura	domy, vily, byty, paláce, ostatní historické stavby
ostatní turistické cíle	ostatní historické stavby
zážitková doprava	lanové dráhy, úzkokolejné tratě, vyhlídka lodí

6. Databáze turistických cílů

Sloupce databáze

NÁZEV SLOUPCE	VYSVĚTLIVKA
ID	identifikační číslo, které je přiřazeno každému turistickému cíli (přiřazuje CzT)
Název	název turistického cíle
Typ	typ turistického cíle
Kategorie	tematická kategorie turistických klasických cílů a kategorie sdružený turistických cílů
Sdružený turistický cíl	volba ano/ne
D1	počet registrovaných platících návštěvníků
D2	počet registrovaných neplatících návštěvníků
D12	celkový počet registrovaných návštěvníků
D3	neregistrovaní neplatící návštěvníci
D123	počet všech návštěvníků
ZTP/P	počet návštěvníků v kategorii ZTP/P
Denní únosná kapacita	maximální počet návštěvníků, který je turistický cíl schopen pojmout za jeden den (pro potřeby stanovení turistických cílů v rámci kampaně <i>Neobjevené skvosty</i>).
Meziroční změna	pro kontrolu vyplňování dat
Kraj	název kraje, ve kterém se turistický cíl nachází
Místo	název města, popřípadě obce, ve kterém se turistický cíl nachází
Okres	název okresu
DMO	název oblastní DMO, do které turistický cíl spadá
DMO_Kontakt	kontakt na DMO spravující turistické cíle (př. e-mailová adresa)
Provozovatel	jméno sdruženého turistického cíle, ke kterému turistický cíl spadá, popřípadě název provozovatele turistického cíle
Primární zdroj	původní zdroj
Zeměpisná šířka	souřadnice GPS
Zeměpisná délka	souřadnice GPS
Průměrná cena vstupenky za dospělého	v případě, že se cena v průběhu roku změní, stanoví se její průměrná hodnota.
Průměrná cena vstupenky zlevněná	v případě, že se cena v průběhu roku změní, stanoví se její průměrná hodnota.
Průměrná cena vstupenky za rodinu	v případě, že se cena v průběhu roku změní, stanoví se její průměrná hodnota.
Počet otevřených dní v roce	počet dní v roce kdy byl turistický cíl otevřen

Řádek databáze

V jednotlivých řádcích databáze budou zapisovány záznamy o jednotlivých turistických cílech se stanovenými atributy, které charakterizují výše uvedené sloupce.

Uložiště jednotné databáze přístupová oprávnění pro vyplňování údajů

Centrální databáze	Správa	Jméno kontaktní osoby	E-mail	
DO_NTC_CR	CzechTourism	Andrea Králiková	kralikova@czechtourism.cz	
		Soňa Machová	machova@czechtourism.cz	
	Kraj		Oblastní/ lokální DMO	
Název krajské databáze	Správa Jméno kontaktní osoby	E-mail	Jméno kontaktní osoby	E-mail
Viz. aktuální seznam v tabulce <i>Přístupová oprávnění.xls</i> pro příslušný kraj.				

Jak zadávat nové turistické cíle do databáze

- **Klasický turistický cíl:**
 - Do nového řádku bez vyplňování ID (přiřazuje CzT) vypsát přesný název turistického cíle s příslušnými charakteristikami.
 - Ve sloupci *Sdružený turistický cíl* napsat *Ne*. Pokud daný turistický cíl spadá pod sdružený turistický cíl, napíše se jméno tohoto sdruženého cíle (popřípadě provozovatele) do sloupce *Provozovatel*.
 - **Sdružený turistický cíl:**
 - Nový řádek s vepsáním názvu sdruženého turistického cíle s příslušnými charakteristikami.
 - Do sloupce *Kategorie* zvolit sdružený turistický cíl.
 - Do sloupce *Sdružený turistický cíl* vepsat *Ano*.
 - Do sloupce *Provozovatel* napsat jméno sdruženého turistického cíle.
- Aplikováním filtru na jméno se získá seznam spravovaných klasických turistických cílů/sdružených turistických cílů.

Pozn.: V případě zrušení turistického cíle či neochoty poskytnutí dat, uveďte tuto informaci do poznámky v příslušném řádku.

7. Sběr dat

Zodpovídají oblastní / lokální DMO, případně krajské DMO.

Sběr dat může být proveden posláním jednoduchého formuláře typu .xls (obrázek 2) - elektronickým dotazem (např. e-mailem), ve kterém budou jednotlivé cíle požádány o poskytnutí údajů na základě metodiky. **V e-mailu je nutné uvést, že data budou využita a sdílena v rámci centrální databáze dalšími subjekty (agenturou CzechTourism, DMO organizacemi), pouze však za účelem vyhodnocování návštěvnosti turistických cílů či pro tvorbu infografiky nejnavštěvovanějších turistických cílů.**

Formulář je určen pro jednotlivé turistické cíle a zahrnuje základní údaje: název objektu, zaškrtnutí (zda se jedná o klasický turistický cíl / sdružený turistický cíl), ukazatele D1, D2, D12 (nastavená funkce pro součet D1 a D2), D3, D123 (nastavená funkce pro součet D12 a D3), ZTP/P s vysvětlivkou ukazatelů. Dále obsahuje průměrnou cenu vstupenky za dospělého, snížené vstupné a za rodinu a denní únosnou kapacitu

Z formuláře je získán přesný název turistického cíle, rozdělení celkového počtu návštěvníků dle metodikou stanovených ukazatelů a únosná denní kapacita.

Formulář je uložen v příloze s názvem *Formulář pro sběr dat* a mohou ho využít všechny DMO při zjišťování návštěvnosti turistických cílů.

D1+D2=výstup
D12+D3

Název	Klasický turistický cíl**	Sdružený turistický cíl**	D1*	D2*	D12*	D3*	D123*	ZTP/P	Kapacita
					0		0		
					0		0		
					0		0		
					0		0		
					0		0		

*Poznámka:
D1: počet platících návštěvníků
D2: počet registrovaných neplatících návštěvníků (např.: v rámci partnerského marketingu, eventů, apod. evidované např. vstupenkami s nulovou cenou, čítači, či obdobným způsobem)
D3: orientační počet neregistrovaných návštěvníků (návštěvníci parků, zahrad, veřejně přístupných částí areálů apod.)

V případě, že některá data z uvedené metodiky nemáte, napište do příslušné kolonky 0.

**Definice (viz. metodika):
Sdružený turistický cíl: Za sdružený turistický cíl je považován soubor vzájemně nepropojených a geograficky různě umístěných objektů, a to i tehdy, mají-li jednotnou marketingovou značku, či jednoho provozovatele.
Klasický turistický cíl: Za klasický turistický cíl se považují tematicky vymezené objekty, splňující následující charakteristiky:
1) jedná se o trvale existující místo vymezené jako bod, vektor, nebo uzavřený ohraničený polygon. Klasickým turistickým cílem může být jednotlivý objekt, atraktivita vymezená trajektorií (naučná stezka, cyklostezka atp.), či uzavřený areál. Klasickým turistickým cílem není dočasná událost (např. festival), sdružený turistický cíl nebo destinace jako taková (např. centrum města),
2) má provozovatele,
3) je veřejně přístupný (vstup může a nemusí být zpoplatněn),
4) je využíván převážně účastníky cestovního ruchu.

Obrázek 2: Náhled formuláře sběru dat

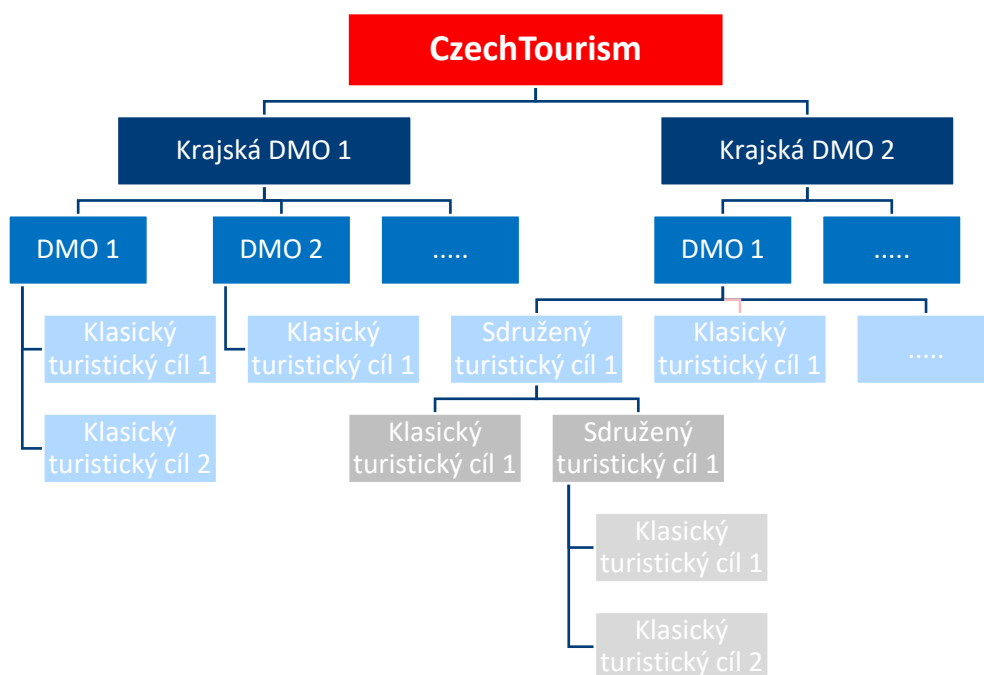
8. Aktuální stav databáze návštěvnosti klasických turistických cílů*

	Architektura	Hrady a zámky	Lidová kultura	Muzea a galerie	Osobnosti	Ostatní turistické cíle	Pietní místa	Přírodní turistické cíle	Sakrální památky	Zážitková doprava	Věda a technika	Věže a rozhledny	Vojenské turistické cíle	Zábavné turistické cíle	Zoo, zahrady a akvária	Celkem
Hlavní město Praha	8	3		5		4			3	2	8	5	3	3	3	47
Jihočeský	2	21	3	42	3	6	2	1	7		8	11	2	4	6	118
Jihomoravský	9	21	1	18	2	5	1	10	8		11	2	2	4	3	97
Karlovarský		9		21				4	1		8	1		1	1	46
Kraj Vysočina	3	14	3	29	1	3	1		11		6	10		6	2	89
Královeshradecký		10	4	25	2	3		6	8	1	5	8	2	1	1	76
Liberecký		14	3	13	1	1		2	3		3	3	1	3	1	48
Moravskoslezský	1	11	2	14	5	1	1	1	2		13	3	1	4	1	60
Olomoucký	1	10	1	25	1	2		7	1		6	7	3	2	2	68
Pardubický	1	14	4	26	6	1	1	1	3		3	6	7	3	1	77
Plzeňský	2	15		11		2			4		4	1		1	3	43
Středočeský		29	6	54	11	3	3	1	14		15	9	2	3	3	153
Ústecký		18	1	8			1	1	7		7	3	1		3	50
Zlínský		14	6	23		1	3	2	3		1	1		1	2	57
Celkem	27	203	34	314	32	32	13	36	75	3	98	70	24	36	32	1029

* ke dni 31. 12. 2024

* v souhrnu nejsou zahrnuty sdružené turistické cíle, pouze klasické turistické cíle

9. Spolupráce s DMO

Obrázek 3 Spolupráce s DMO

10. Výstupy návštěvnosti turistických cílů

Zodpovídá CzechTourism.

Infografika

V infografice jsou zahrnuty následující výstupy:

1. TOP 50 nejnavštěvovanějších klasických turistických cílů v ČR
2. TOP 10 nejnavštěvovanějších sdružených turistických cílů v ČR
3. TOP 10 nejnavštěvovanějších klasických turistických cílů dle krajů
4. TOP 10 nejnavštěvovanějších klasických turistických cílů dle tematických kategorií
5. 3 Neobjevené skvosty

Předchozí výstupy:

Infografika 2024	• https://tourdata.cz/data/navstevnost-turistickych-cilu-2024/
Infografika 2023	• https://tourdata.cz/data/navstevnost-turistickych-cilu-2023/
Infografika 2022	• https://tourdata.cz/data/navstevnost-turistickych-cilu-2022/
Infografika 2021	• https://tourdata.cz/data/navstevnost-turistickych-cilu-2021/
Infografika 2020	• https://tourdata.cz/data/navstevnost-turistickych-cilu-2020/
Infografika 2019	• https://tourdata.cz/data/ntc2019/
Infografika 2018	• https://tourdata.cz/data/navstevnost-turistickych-cilu-2018/
Infografika 2017	• https://tourdata.cz/data/navstevnost-turistickych-cilu-2018/

11. Detailnější analýzy pro spolupracující DMO

Podrobnější analýzy budou přidány na základě dohody CzT a dané oblastní DMO.

Za vytvoření analýz bude zodpovídat CzT.

Zažádat si mohou pouze oblastní DMO, které sbírají a pravidelně poskytují data správci, tj. CzT.

Analýzy mohou být interaktivní v Power BI či statické ve formátu .xls či .pdf.

Může se jednat například o tyto analýzy:

- možnost sledování vývoje návštěvnosti turistických cílů v dané DMO oblasti
- zobrazení meziročních změn
- filtrování dle více charakteristik bez limitu zobrazení počtu turistických cílů